

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>						
Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	24,394	23,520	(874)		(874)	(720)
Gofal Cartref	10,163	11,384	1,221		1,221	1,228
Anabledd Corff	3,471	2,492	(979)		(979)	(1,065)
Eraill	3,774	4,685	911		911	458
	41,802	42,081	279	0	279	(99)
Anabledd Dysgu	30,091	30,455	364		364	1,955
Iechyd Meddwl	5,217	5,073	(144)		(144)	350
Rheolaeth yr Adran	589	466	(123)		(123)	(89)
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion</u>	77,699	78,075	376	0	376	2,117
<u>Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)</u>						
Gofal Preswyl	0	211	211		211	270
Gofal Dydd	(9)	5	14		14	(113)
Gofal Cartref	139	1,761	1,622		1,622	1,780
Eraill	0	10	10		10	19
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Darparu</u>	130	1,987	1,857	0	1,857	1,956

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Eraill</u>						
Canolog Adrannol (<i>gan gynnwys arbedion yr Adran</i>)	959	1,399	440		440	38
Addasiad Cau Cyfrifon 2023/24			0		0	(3,806)
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Eraill</u>	959	1,399	440	0	440	(3,768)
<u>Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>	78,788	81,461	2,673	0	2,673	305

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Pobl Hŷn - ym mhreswyl a nyrsio, costau ffioedd uwch gan ddarparwyr preifat yn parhau, ond gweithredu trefniadau yn ymwneud â thaliadau gohiriedig dyledus ar gyfer preswylwyr yn fwy effeithiol. Rhoddwyd cyllideb ychwanegol barhaol o £600k i'r maes yma ar gyfer 2024/25 ac felly rhagwelir tanwariant erbyn diwedd y flwyddyn. Cynnydd yn y pwysau ar gyllideb gofal cartref wrth symud i'r model darparu newydd ac felly yn gorwario £1.2 miliwn. Yn y maes anabledd corff, y tueddiad o lai o alw am ofal cartref ond pwysau cynyddol ar daliadau uniongyrchol yn parhau. Yn 'Eraill', gorwariant o £1.3 miliwn ar daliadau uniongyrchol ond sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar wasanaethau dydd.

Anabledd Dysgu - yn dilyn gorwariant o £2m ar y maes yn 2023/24, bu i'r gwasanaeth dderbyn dyraniad cyllideb ychwanegol o £1.68 miliwn ar sail barhaol ar gyfer 2024/25 ymlaen, er hyn, amcangyfrifir y bydd gorwariant o £364k eleni. Pwysau yn parhau ar lety cefnogol a swyddi gweithwyr maes uwchlaw'r sefydliad yn cyfrannu at y gorwariant.

Iechyd Meddwl - bu i'r gwasanaeth dderbyn dyraniad cyllid ychwanegol parhaol o £419k ar gyfer 2024/25, sydd wedi trawsnewid y rhagolygon ariannol o'r sefyllfa gorwariant a adroddwyd y llynedd. Rhagwelir y bydd y preswyl a nyrsio a gweithwyr maes yn tanwario.

Rheolaeth yr Adran - tanwariant ar gyflogau, teithio a'r gyllideb gyfreithiol.

Gwasanaethau Darparu - gorwariant ar staff yng ngofal preswyl sydd yn cynnwys defnydd o staff asiantaeth. Er bod cyllideb ychwanegol o £0.5 miliwn wedi ei fuddsoddi yn barhaol yng ngofal cartref yn 2024/25, costau staffio uwch, gyda lefelau salwch a chyfraddau oriau di-gyswllt uchel yn parhau ac yn gyfrifol am £1.6 miliwn o'r gorwariant. Y ddarpariaeth gofal dydd wedi ei leihau dros y blynyddoedd diwethaf, ond costau rhedeg gweddilliol ar gyfer rhai o'r adeiladau.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - swyddi uwchlaw'r strwythur a diffyg gwireddu arbedion yn gyfrifol am y gorwariant o £440k.

Arbedion - o ran sefyllfa gwireddu arbedion ar gyfer yr adran, mae gwerth £356k o arbedion o flynyddoedd blaenorol (ar ôl dileu arbedion gwerth £1.5 miliwn yn 2023/24), ynghyd â £1.44 miliwn o arbedion newydd ar gyfer 2024/25, felly cyfanswm o £1.8 miliwn. Dengys y rhagolygon diweddaraf na fydd modd i 85%, sef £1.5m o'r arbedion yma, gael eu gwireddu eleni.

O ganlyniad i'r gorwariant eithriadol gan yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant yn 2023/24, bu i'r Prif Weithredwr gomisiynu gwaith i egluro manylder cymhleth yn y darlun yng ngofal Oedolion, er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r materion a rhaglen glir i ymateb. Mae'r gwaith wrthi'n derbyn sylw ac yn cael ei arwain gan y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, gyda bwriad i adrodd ar y canfyddiadau yn fuan.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Plant a Theuluoedd	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	688	645	(43)		(43)	(79)
Gweithredol	2,638	2,957	319		319	555
Lleoliadau						
Lleoliadau All-Sirol	5,832	7,653	1,821		1,821	1,497
Cartrefi Grwpiau Bychan	0	0	0		0	0
Maethu Drwy Asiant	1,917	1,648	(269)		(269)	(228)
Maethu Mewnol	3,057	2,838	(219)		(219)	(268)
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	2,099	2,484	385		385	196
	12,905	14,623	1,718	0	1,718	1,197
Ôl-16	1,710	1,712	2		2	122
Gwasanaeth Derwen	2,631	3,770	1,139		1,139	825
Cyfiawnder Ieuenctid	288	247	(41)		(41)	(31)
Blynyddoedd Cynnar	169	133	(36)		(36)	(83)
Uned Datblygu'r Gweithlu	162	162	0		0	0
Eraill	2,282	2,429	147		147	105
Addasiad Cau Cyrifon 2023/24			0		0	(2,511)
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	23,473	26,678	3,205	0	3,205	100

Plant a Theuluoedd

Rheolaeth Gwasanaeth - derbyniad grantiau i gyllido gwariant craidd.

Gweithredol - y tueddiad gorwariant yn parhau o ganlyniad i bwysau sylweddol ar gefnogaeth cynlluniau cefnogol ynghyd â staffio uwchlaw'r gyllideb gweithwyr maes.

Lleoliadau - gwelwyd cynnydd pellach yn y nifer cyfartalog lleoliadau all-sirol unwaith eto eleni i 34.1 (32.5 yn 2023/24, 25.7 ar gyfer 2022/23), ac felly cynnydd yn y gorwariant ers sefyllfa 2023/24, gyda rhagolygon gorwariant o £1.8 miliwn am y flwyddyn. Er mai £240k yw cost gyfartalog y lleoliadau, mae chwe lleoliad eithriadol eleni, sydd yn costio rhwng £472k a £800k yr un. Gwelwyd cynnydd yn y costau oherwydd cymhlethdodau pecynnau a defnydd cynyddol ddiweddar o leoliadau heb eu cofrestru, sydd fwy costus.

Niferoedd cyfartalog Maethu drwy Asiant a Maethu Mewnol yn gyson efo niferoedd 2023/24 ond gan fod yna nifer o geiswyr lloches heb rieni neu warcheidwaid yn derbyn gwasanaeth, derbyniad incwm ar eu cyfer gan y Swyddfa Gartref yn arwain at danwariant. Yn y gwasanaeth cefnogol ac eraill pwysau cynyddol ar gyllideb y tîm lleoliadau a gweithwyr cefnogol.

Cartrefi Grwpiau Bychan - wrthi'n cael eu sefydlu yng Ngwynedd, sef darpariaeth fewnol fydd yn golygu y bydd modd lleoli plant yn fewnol yn hytrach nac efo darparwyr allanol all-sirol, fydd yn ei dro yn lleihau'r gorwariant presennol ar leoliadau.

Derwen - y tueddiad gorwariant yn parhau ac wedi dwysau, gyda chostau gweithwyr cynlluniau cefnogol a chefnogaeth arbenigol bellach yn gorwario £1 miliwn. Bu newid yn y pwyslais o ran sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu, gyda mwy o bwysau ar daliadau uniongyrchol sydd yn gyfrifol am £192k o'r gorwariant. Costau trafndiaeth a chynnal eiddo yn cyfrannu at orwariant o £49k yn yr Uned Egwyl Fer.

Cyfiawnder Ieuenctid - trosiant staff a lleihad yng nghyfraniad y Cyngor tuag at gostau rhedeg y bartneriaeth eleni.

Blynyddoedd Cynnar - grantiau ar gael i gyllido gwariant craidd yn arwain at ragolygon tanwariant.

Eraill - nifer o ffactorau gan gynnwys gorwariant ar gostau staff, ffioedd gwasanaethau arbenigol ac ar gyfraniadau gwasanaethau ar y cyd.

O ganlyniad i'r gorwariant eithriadol gan yr Adran Plant a Theuluoedd, mae'r Prif Weithredwr wedi comisiynu gwaith i egluro manylder y darlun yng ngofal Plant, er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r materion a rhaglen glir i ymateb. Bydd y gwaith yn cael ei arwain gan y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Gwasanaeth Busnes a Chomisiynu Gofal	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cefnogaeth a Chomisiynu	1,627	1,476	(151)		(151)	(172)
Incwm a Chyllid	784	714	(70)		(70)	(26)
Gwasanaethau Ataliol	230	354	124		124	(7)
Cyfanswm Gwasanaeth Busnes a Chomisiynu Gofal	2,641	2,544	(97)	0	(97)	(205)

Gwasanaeth Busnes a Chomisiynu Gofal

Y Gwasanaeth Busnes a Chomisiynu Gofal wedi ei symud o'r Adran Oedolion, lechyd a Llesiant yn ystod y flwyddyn i fod yn atebol i'r Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, gan fod eu maes gwaith yn cwmpasu gofal oedolion a phlant.

Cefnogaeth a Chomisiynu - tanwariant ar nifer o bennawdau'r gyllideb gan gynnwys costau staff, teithio, argraffu a gwasanaethau a chyflenwadau.

Incwm a Chyllid - nifer o benawdau'r gyllideb yn tanwario gan gynnwys teithio a hyfforddiant ac arbediad sydd wedi ei gyflawni ymlaen llaw.

Gwasanaeth Ataliol - y cynllun teleofal yn gorwario £83k o ganlyniad i ddiffyg yn y cyfraniadau o'i gymharu â'r targed, ynghyd â gwariant uwchlaw'r gyllideb offer. Derbyniad grant o £48k o fewn y ffigyrau sydd yn cyfrannu at gostau swydd, felly yn lleihau'r gorwariant a adroddir. Gorwariant o £41k ar wasanaethau ataliol yn dilyn newidiadau diweddar i'r ddarpariaeth.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Addysg	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	96,629	96,629	0		0	0
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(1,514)	(1,527)	(13)		(13)	(281)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	8,536	8,536	0		0	1,509
Gwasanaeth Atodol	957	929	(28)		(28)	(399)
Eraill	4,321	4,298	(23)		(23)	(16)
	13,814	13,763	(51)	0	(51)	1,094
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,667	2,643	(24)		(24)	(192)
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	5,294	5,342	48		48	(527)
Gwasanaeth Ieuenctid	1,010	990	(20)		(20)	1
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran			0		0	(95)
Defnydd o Gronfeydd Eraill yr Adran			0		0	0
Cyfanswm Addysg	117,900	117,840	(60)	0	(60)	0

Addysg

Gwasanaeth Ansawdd Ysgolion - cyfuniad o dderbyniad incwm a defnydd o arian grant i gyllido gwariant craidd.

Cludiant - yn dilyn gorwariant o £1.5 miliwn yn ystod y flwyddyn ariannol 2023/24, bu i'r maes dderbyn dyraniad cyllideb ychwanegol eleni o £896k ar sail barhaol, ac £896k pellach am flwyddyn yn unig i gyfarch y pwysau ar y maes bysus a thacsis ysgolion yn dilyn ail-dendro cytundebau. Felly, ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd sefyllfa ariannol gytbwys.

Mae'r maes cludiant yn parhau i fod yn destun adolygiad strategol i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant, fel bod modd ceisio lleihau'r gorwariant a manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - incwm uwch ar gyfer arlwyfaeth yn dilyn derbyniad grant ar gyfer pris yr uned cinio ysgol am ddim ysgolion cynradd. Gorwariant ar gostau staff yn faterion yn glanhau a gofalu ysgolion. Yr elfen gofal o'r clybiau brecwast hefyd yn parhau i orwario, gyda rhagolygon gorwariant o £100k o ganlyniad i gostau staff uwch a diffyg incwm.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - tanwariant ar nifer o gyllidebau amrywiol.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth - arbediad yn deillio o newid system.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o drosiant staff a derbyniad grant ond pwysau ar nifer o benawdau amrywiol eraill. Mae'r amgylchiadau yn ymwneud ag un ganolfan benodol yn parhau, ac yn gyfrifol am orwariant o £101k.

Gwasanaeth Ieuencid - gwireddu cynllun arbedion 2025/26 yn ymwneud â staffio ymlaen llaw.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Economi a Chymuned	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	436	436	0		0	10
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	474	464	(10)		(10)	(1)
Morwrol a Pharciau Gwledig	(153)	(25)	128		128	(10)
Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill	2,236	2,295	59		59	88
Rhaglenni Datblygu Economaidd	(72)	(147)	(75)		(75)	(99)
Marchnata a Digwyddiadau	299	259	(40)		(40)	0
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,832	1,772	(60)		(60)	(25)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	1,010	1,188	178		178	124
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran	53	0	(53)		(53)	(87)
<u>Cyfanswm Economi a Chymuned</u>	6,115	6,242	127	0	127	0

Economi a Chymuned

Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau - arian grant yn cyllido gwariant craidd.

Morwrol a Pharciau Gwledig - effaith y tywydd gwael dros yr haf wedi amharu ar y lefelau incwm, sydd wedi golygu diffyg incwm yn y traethau ac wedi cyfrannu at leihad yn incwm Hafan, Pwllheli. Gwariant uwchlaw'r gyllideb hefyd yn faterion yn Hafan, Pwllheli ac yn Noc Fictoria, Caernarfon. Gwell rhagolygon gan y Parciau Gwledig gyda thanwariant o (£69k) o ganlyniad i dderbyniad incwm un-tro gan Netflix ym Mharc Padarn a chyfuniad o dderbyniad grant ac incwm uwch yng Nglynllifon.

Cytundebau Byw'n Iach a Hamdden Eraill - trosglwyddwyd y ddarpariaeth hamdden i Gwmni Byw'n Iach yn Ebrill 2019, ond fod cyfrifoldeb am gostau rhedeg yr eiddo yn aros efo'r Cyngor. Dros y blynyddoedd diwethaf gan fod lefelau incwm y cwmni wedi cael ei amharu gan Covid, mae'r cwmni wedi derbyn cefnogaeth ariannol flynyddol gan y Cyngor oedd yn £550k yn 2022/23 a £308k yn 2023/24, oedd uwchlaw'r taliad cytundebol y contract ddarparu, i'w galluogi i gynnal eu gwasanaethau. Mae'r gefnogaeth ariannol yn parhau eleni a'r swm gofynnol wedi lleihau i £101k.

Ymhellach, gorwariant o £59k ar gostau rhedeg eiddo Byw'n Iach.

Rhaglenni Datblygu Economaidd - llwyddiant i ddenu grantiau sydd yn rhyddhau cyllideb craidd y Cyngor.

Marchnata a Digwyddiadau - arbediad swydd ymlaen llaw sydd yn rhan o gynlluniau arbedion 2025/26.

Llyfrgelloedd Gwynedd - swydd wag sydd yn rhan o gynlluniau arbedion 2025/26 ynghyd â llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - gorwariant yn bennaf gan fod diffyg incwm yn faterion yn Neuadd Dwyfor £127k, Storiel £31k ac yn Amgueddfa Lloyd George £16k.

Er mwyn lleihau y gorwariant a adroddir mae'r adran yn defnyddio eu cronfa tanwariant adrannol sydd yn £53k yn llwyr eleni.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Priffyrdd, Peirianeg ac YGC (yn cynnwys Cefnffyrdd)	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau:</u>						
Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)	12,183	12,411	228		228	337
Peirianeg	509	506	(3)		(3)	76
Bwrdeistrefol	5,734	6,125	391		391	335
Ymgynghoriaeth Gwynedd	266	299	33		33	(61)
Addasiad Cau Cyfrifon 2023/24			0		0	(587)
<u>Cyfanswm Priffyrdd, Peirianeg ac YGC</u>	18,692	19,341	649	0	649	100

Priffyrdd, Peirianeg ac YGC (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Priffyrdd - llai o waith yn cael ei gomisiynu gan asiantaethau allanol yn cael effaith negyddol ar yr incwm a ragwelir, ynghyd â phwysau cynyddol ar y gyllideb goleuo. Tanwariant ar gostau staff yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Gwasanaethau Peirianeg - tanwariant ar amrywiol benawdau.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o ffactorau sydd yn cynnwys pwysau ychwanegol ar gyllidebau staff glanhau strydoedd a glanhau toiledau cyhoeddus. Colledion incwm yn faterion yn cynnal tiroedd a thoiledau cyhoeddus. Rhagolygon incwm uwch gan y gwasanaethau profedigaeth ynghyd â thanwariant staffio mewn nifer o feysydd yn cynorthwyo'r sefyllfa ariannol.

Ymgynghoriaeth Gwynedd - rhagolygon o ddiffyg incwm gan sefydliadau allanol megis cynghorau eraill a Llywodraeth Cymru ar y gwasanaeth adeiladu a ffyrdd a pheirianeg.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Adran Amgylchedd	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	733	952	219		219	0
Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	631	866	235		235	116
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	329	(210)	(539)		(539)	(169)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(2,286)	(1,591)	695		695	541
Cludiant Integredig	2,586	2,639	53		53	42
	629	838	209	0	209	414
Cefn Gwlad a Mynediad	714	680	(34)		(34)	19
Gwarchod y Cyhoedd	2,079	1,869	(210)		(210)	(263)
Gwastraff	14,131	14,795	664		664	1,226
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran			0		0	(275)
Addasiad Cau Cyfrifon 2023/24			0		0	(1,137)
Adennill Enillion Cyfrannol Parc Adfer	(1,779)	(1,779)	0		0	0
Cyfanswm Amgylchedd	17,138	18,221	1,083	0	1,083	1,237

Amgylchedd

Rheolaeth yr Adran - oediad mewn gwireddu gwerth £200k o gynlluniau arbedion ynghyd â gorwariant ar gostau staff a theithio.

Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu - diffyg incwm yn faterion yn Rheolaeth Adeiladu, Rheolaeth Datblygu a Phriddiannau Tir, ond sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar gostau staff.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth

Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth) - yn rhagori ar yr incwm ffioedd gwaith stryd, ynghyd â swyddi gweigion a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb.

Parcio a Gorfodaeth Parcio - y rhagolygon diffyg incwm parcio wedi cynyddu i £824k ond ei effaith yn cael ei leihau gan danwariant ar nifer o gyllidebau eraill.

Cludiant Integredig - dyrannwyd cyllideb ychwanegol un-tro o £400k ar gyfer 2024/25 yn dilyn y pwysau ychwanegol yn dilyn ail-dendro cytundebau bysus cyhoeddus. Derbyniad grant gan Trafnidiaeth Cymru hefyd yn cynorthwyo i leddfu'r sefyllfa. Awgrymir y dylid parhau efo'r adolygiad i'r ddarpariaeth cludiant.

Gwarchod y Cyhoedd - swyddi gwag a llai o wariant ar nifer o benawdau'r gyllideb gan gynnwys samplau bwyd a gwasanaethau a chyflenwadau. Y rhagolygon incwm i lawr ar gyfer y maes trwyddedu, marchnadoedd, trwyddedu tacsis a diolgelwch bwyd a dŵr, ond yn fwy addawol ar gyfer safonau masnach.

Gwastraff - gwaith o gyflwyno'r newidiadau i'r maes yn parhau ac felly ceir lleihad yn y rhagolygon gorwariant o lefelau 2023/24, gyda £664k yn cael ei amcanu erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Nifer o faterion yn gyfrifol am y gorwariant, ond yn bennaf ar gasglu gwastraff ac ailgylchu. Gorwariant hefyd yn amlwg ar gostau rhedeg y canolfannau ailgylchu. Mae costau cyflogaeth a lefelau salwch a goramser yn broblemus, ond y mater yn derbyn sylw ac felly i weld yn lleihau. Mater arall yw costau ychwanegol fflyd o ran hurio cerbydau. Mae yna nifer o gynlluniau arbedion yn llithro sydd hefyd yn rhan o'r darlun.

Adennill Enillion Cyfrannol Parc Adfer - Arbediad un-tro i'r holl gynghorau o enillion ail-ariannu Parc Adfer. Mae'r cyfraniad wedi ei roi mewn cronfa, gyda'r galwad cyntaf ohono i'w ddefnyddio i gyllido gorwariant yn y maes gwastraff.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adran Tai ac Eiddo	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	544	492	(52)		(52)	(72)
Gwasanaethau Tai						
Digartrefedd	6,475	6,702	227		227	1,996
Tai Sector Breifat	414	376	(38)		(38)	(15)
Eraill	364	326	(38)		(38)	10
	7,253	7,404	151	0	151	1,991
Gwasanaethau Eiddo						
Eiddo	5,381	5,395	14		14	(153)
Gofalu, Arlwyo a Glanhau	(3)	10	13		13	64
	5,378	5,405	27	0	27	(89)
Darpariaeth Un-tro Covid Corfforaethol			0		0	(1,400)
Defnydd o Gronfa Tanwariant yr Adran			0		0	(175)
Addasiad Cau Cyfrifon 2023/24			0		0	(155)
Cyfanswm Tai ac Eiddo	13,175	13,301	126	0	126	100

Tai ac Eiddo

Rheolaeth - tanwariant ar gostau staff ac ar wasanaethau a chyflenwadau.

Digartrefedd - y tueddiad o bwysau sylweddol ar y gwasanaeth llety argyfwng yn parhau, gyda rhagolygon fod gwariant ar y maes am fod yn £6.4 miliwn eleni, hyn i gymharu â 6.8 miliwn y llynedd. Mae'r gorwariant o £227k a adroddir yn dilyn ystyried cyllideb ychwanegol o £3m sydd wedi ei ddyrannu o bremiwm treth cyngor ac hefyd £1.2 miliwn o gyllideb un-tro ychwanegol a ddyrannwyd fel rhan o'r drefn bidiau ar gyfer 2024/25 i gynorthwyo gyda'r pwysau ychwanegol.

Tai Sector Breifat - trosiant staff a thanwariant ar gyflenwadau a gwasanaethau ond diffyg yn yr incwm grant cyfleusterau i'r anabl.

Gwasanaethau Tai, Eraill - derbyniad grant a thanwariant ar gostau staff sydd yn cael ei leihau gan ddiffyg yn y cyfraniadau gan y cymdeithasau tai.

Gwasanaethau Eiddo - pwysau ar y gyllideb gwasanaethau a chyflenwadau yn Eiddo ac ar gostau cerbydau yn Difa Pla, derbyniad incwm un tro yn lleihau'r gorwariant.

Gofalu, Arlwygo a Glanhau - gorwariant ar gostau staff sydd yn cael ei leihau gan dderbyniad incwm uwch na'r targed.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST

Adrannau Canolog	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	2,786	2,723	(63)		(63)	(11)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	8,474	8,456	(18)		(18)	(7)
Cefnogaeth Gorfforaethol	8,112	8,089	(23)		(23)	(10)
Cyfanswm Adrannau Canolog	19,372	19,268	(104)	0	(104)	(28)

Adrannau Canolog

Tîm Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - swyddi gwag mewn gwahanol feysydd ynghyd â rhagolygon o ragori incwm o (£38k) gan y gwasanaeth cyfreithiol. Pwysau ychwanegol o £17k ar elfen Gwynedd o gyllideb y Crwner yn lleihau'r tanwariant a adroddir.

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - trosiant staff, sydd yn cael ei leihau gan gostau uwch meddalwedd yn Nhechnoleg Gwybodaeth ac Unedau Trethi, Budd-daliadau, Incwm a Thaliadau. Ni ragwelir y bydd y targedau incwm yn cael eu cyflawni mewn nifer o feysydd ar draws yr adran erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Cefnogaeth Gorfforaethol - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y sefyllfa gan gynnwys swyddi gwag a throsiant staff. Y rhagolygon incwm diweddaraf gan yr Argraffdy yn awgrymu y bydd y targed incwm yn cael ei gyflawni ond rhagwelir diffyg incwm yng Nghyswilt Cwsmer. Dyranwyd bid barhaol ar gyfer 2024/25 i gyfarch y pwysau ychwanegol ar y gyllideb cwnsela a ffisiotherapi ac felly hynny wedi diddymu'r gorwariant cysylltiedig.

CYLLIDEB REFENIW 2024/25 - ADOLYGIAD DIWEDD AWST						
Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Amcan Cyllideb 2024/25	Amcan Sefyllfa 2024/25	Amcan Gor / (Tan) Wariant Gros 2024/25	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Amcan Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2024/25	Gor / (Tan) Wariant Net Sefyllfa Terfynol 2023/24
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor	*	*	(1,250)	1,250	0	0
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(219)	219	0	0
Llogau	*	*	363	(363)	0	0
Darpariaeth Arbedion	*	*	0	0	0	0
Dychwelyd Cyllidebau / Bidiau	*	*	(1)	1	0	0
Eraill	*	*	(761)	761	0	0
<u>Cyfanswm Corfforaethol</u>	*	*	(1,868)	1,868	0	0

Corfforaethol

Treth Cyngor - cynnyrch treth ychwanegol o ganlyniad i ragdybiaethau darbodus wrth osod cyllideb 2024/25. Er y gwelwyd leihad o 239 yn y niferoedd o ail gartrefi'r premiwm yn ystod 2023/24, bu cynnydd o 157 yn y nifer hyd yn hyn eleni. Ymhellach i hyn, gwelwyd 118 o eiddo yn trosglwyddo o drethi annomestig i dreth cyngor hyd at ddiwedd Awst (381 yn 2023/24). Ond, yn groes i'r darlun yma, bu i Swyddfa'r Prisiwr ganiatáu 83 eiddo i drosglwyddo o dreth cyngor i drethi annomestig, sydd yn is na mewn blynyddoedd blaenorol (193 yn 2023/24, 452 yn 2022/23, 469 yn 2021/22, 506 yn 2020/21). Yn 2024/25 mae £6m o bremiwm treth cyngor wedi ei neilltuo ar gyfer y Strategaeth Dai a £3m pellach ar gyfer y maes Digartrefedd.

Gostyngiadau Treth Cyngor - cyfuniad o osod amcangyfrifon darbodus a lleihad pellach yn y niferoedd sydd yn hawlio'r gostyngiad yng Ngwynedd o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Mae ymgyrch ar y gweill i dargedu grwpiau gwahanol i gynyddu niferoedd y ceisiadau.

Llogau - lefelau balansau yn y banc i'w buddsoddi yn is na'r disgwyliad wrth osod y gyllideb ac felly yn golygu fod derbyniadau llog yn tangyflawni.

Dychwelyd Cyllidebau / Bidiau - y pwysau ar rai cyllidebau ddim cymaint a'r hyn a ddarparwyd.

Eraill - ni fu'r galw ar y ddarpariaeth mor uchel a'r hyn a ragwelwyd wrth osod y gyllideb.

Argymhellir fod £1.868 miliwn yn cael ei drosglwyddo i Gronfa Strategaeth Ariannol y Cyngor, fel ei fod ar gael i gynorthwyo i gyllido'r bwloch ariannol.